

Informace z jednání Komoditní rady pro mák při AK ČR 9. 4. 2026

10.4.2026 - | Akademie věd České republiky

Další jednání Komoditní rady pro mák při Agrární komoře České republiky (KR) se uskutečnilo ve čtvrtek 9. dubna 2026 v Praze. Předseda komoditní rady Jaroslav Mikoláš přivítal přítomné členy a hosty z Ministerstva zemědělství (MZe), Státní zemědělské a potravinářské inspekce (SZPI), Ústavu zemědělské ekonomiky a informací (ÚZEI) a Potravinářské komory ČR (PK ČR) a seznámil je s programem jednání.

Aktuální situaci na trhu s mákem shrnul Jaromír Gec ze spolku Český modrý mák (ČMM). Vzhledem ke zvýšené osevní ploše a dobré sklizni roku 2025 se v komoditě mák začíná projevovat mírný přebytek nabídky nad poptávkou. Přispívají k tomu také zvýšené dovozy, především ze Slovenska a z Maďarska, a oproti minulému roku poněkud snížený export. To vše tlačí ceny dolů a lze očekávat, že takovýto stav bude i nadále přetrvávat. Navíc se odhaduje, že letos je v Česku, a zřejmě i v okolních zemích oseta mákem ještě o něco větší plocha než v roce 2025. Oficiální data však ještě nejsou k dispozici.

Dalším tématem byly pokračující zákazy účinných látek v přípravcích na ochranu a ošetřování rostlin, za které nejsou dostupné dostatečně funkční náhrady. Následkem toho škůdci a další škodlivé organismy získávají proti zbývajícím povoleným látkám rezistenci. To se týká prakticky všech polních plodin, ovoce a zeleniny včetně máku. Stanislava Koprdoová z ČMM shrnula aktuální situaci a výsledky žádostí na udělení výjimek na evropské úrovni, o nichž budou rovněž podrobně informováni i členové spolku. U některých se podařilo uspět, u jiných bohužel zákaz trvá.

Diskutovalo se také o úpravě specifikace evropské známky kvality Chráněné zeměpisné označení, o níž informoval Vlastimil Mikšík z ČMM. Modifikace se týká zejména úpravy nutričních hodnot a zařazení ozimých forem máku. Limit opiových alkaloidů zůstává, tedy je do něj zahrnut i thebain. K úpravě České cechovní normy pro mák vystoupila Helena Kavanová z PK ČR. Představila změny, podle kterých mají být současné cechovní normy modrý mák, modrý mák mletý a bělosemenný mák zařazeny pod jednu normu. V normě zůstanou vyjmenované odrůdy, které splňují potravinářskou kvalitu. Zůstává i požadavek na maximální limit opiových alkaloidů 20 mg/kg (součet morfin + kodein + thebain). Kavanová zdůraznila, že další úpravy budou následně možné. Mikšík avizoval, že patrně bude v tomto roce vznesen požadavek na zařazení nové jarní odrůdy Panter, neboť bude v nabídce pro výsev příštího roku na jaře.

Lukáš Landauf ze SZPI představil výsledky monitoringu morfinanových alkaloidů, reziduí pesticidů a rizikových prvků. V loňském roce bylo testováno několik desítek vzorků, z nichž většina pocházela z Česka. Co se týká morfinanových alkaloidů, všechny vzorky vyhověly a totéž platí i o rizikových prvcích. V několika vzorcích byla odhalena rezidua pesticidů, která ale nepřesahovala maximální povolený limit. V letošním roce byl testován zatím jeden vzorek, v němž byla detekována rezidua herbicidních přípravků, ale rovněž nebyl překročen povolený limit. V loňském roce bylo mezi analytické metody zařazeno ověření termostabilizace maloobchodního balení celých semen máku, které se provádí ve spolupráci s Vysokou školou chemicko-technologickou v Praze. Všechny vzorky vyhověly požadavkům a metoda bude využívána i v letošním roce.

Aktuální informace z Agrární komory ČR (AK ČR) shrnul předseda KR Mikoláš. Prosazení odborníka se zkušenostmi ze státní správy i ze soukromé sféry do pozice ministra zemědělství v osobě Martina

Šebestyána označil za pozitivní a stejně tak kladně hodnotil i jeho dosavadní práci ve vedení ministerstva. Vyzdvihl zejména zahrnutí strategické role zemědělství a potravinářství pro zajištění bezpečnosti státu v programovém prohlášení vlády a navýšení rozpočtu resortu na 63 miliard korun pro letošní rok. Rovněž kvitoval zřízení nové funkce potravinového ombudsmana, který má dohlížet na kvalitu potravin a provádět monitoring marží. Této role se ujal dosavadní vrchní ředitel Sekce potravinářství MZe Jindřich Fialka, jehož úkolem je mimo jiné i komunikovat se všemi články v rámci dodavatelsko-odběratelské vertikály včetně obchodních řetězců. Dále se pracuje na snížení administrativní zátěže zemědělců včetně omezení množství kontrol, úpravě pravidel erozní ohroženosti v rámci DZES 5 či zavedení předkupního práva na zemědělskou půdu. AK ČR usiluje také o rozšíření úlev na sociálním pojištění pro sezonní zaměstnance v ovocnářství a zelinářství na další obory rostlinné a živočišné výroby. Aktualitou je rovněž společná výzva na další rozvoj bioplynových stanic a podporu modernizace těch, kterým hrozí uzavření. Mezi signatáři výzvy jsou sdružení CZ Biom, Agrární komora ČR, Asociace soukromého zemědělství ČR, Komora OZE, Svaz moderní energetiky a sdružení COGEN Czech, které zastupují významnou část zemědělců a energetického sektoru. Organizace společně apelovaly, aby přibližně polovina zařízení přešla na biometan tam, kde to dává smysl, zatímco druhá část by měla zůstat u kombinované výroby elektřiny a tepla, která je zásadní pro lokální stabilitu. Společnou výzvu najdete ***zde***.

Na evropské úrovni se řeší zemědělský rozpočet po roce 2027, který má v dalším sedmiletém období klesnout po započtení inflace o více než 50 procent. Z toho vyplývá reforma Společné zemědělské politiky EU na období 2028 až 2034, proti které evropští zemědělci opakovaně protestovali na národní i mezinárodní úrovni včetně zapojení AK ČR. Protesty zemědělců přispěly také k rozhodnutí europoslanců, kteří předali obchodní dohodu EU s jihoamerickým sdružením Mercosur k posouzení Soudním dvorem EU. Předsedkyně Evropské komise Ursula von der Leyenová navzdory tomu rozhodla o začátku platnosti této smlouvy. Dohoda EU-Mercosur má umožnit levné dovozy hovězího či kuřecího masa, cukru nebo medu a dalších komodit do Evropy, kde tamní pěstitelé a chovatelé musí dodržovat mnohem vyšší standardy a nemohou proto dosáhnout na tak nízké produkční náklady, jako je tomu v Jižní Americe. Další protesty zemědělců proto nelze vyloučit.

S novým vedením MZe došlo ke změnám i v AK ČR, vedením úřadu byl pověřen Martin Fantyš, který do Sněmu AK ČR, jenž se bude konat 21. května 2026 v Olomouci, zastává pozici tajemníka. Nadcházející Sněm AK ČR v Olomouci bude volební, pozici prezidenta AK ČR bude obhajovat Jan Doležal. V rámci Sněmu AK ČR se budou volit i její viceprezidenti, čímž předseda KR Jaroslav Mikoláš potvrdil svoji účast a zájem o ucházení se o tento post. Agrární komora ČR se od 12. do 15. dubna účastní veletrhu AGRISHOW v Brně, jehož součástí je konference Adaptace zemědělství na klimatickou změnu s řadou významných českých i zahraničních odborníků.

Posledním bodem jednání byly možnosti propagace máku u české veřejnosti. Předseda KR připomněl projekt Regionální agrární komory Středočeského kraje s názvem ZemCasty, který zprostředkovává rozhovory na různá témata spojená se zemědělskou problematikou. Zároveň poděkoval přítomným za spolupráci při natáčení dílu o máku. Zdůraznil, že s veřejností je třeba pracovat i nadále a propagovat zdravé, chutné, české potraviny. Stanislava Koprdová z ČMM v této souvislosti představila plánovanou soutěž na sociálních sítích.

Termín dalšího jednání KR bude upřesněn.

Úřad AK ČR

<https://www.akcr.cz/txt/informace-z-jednani-komoditni-rady-pro-mak-pri-ak-cr-9-4-2026>